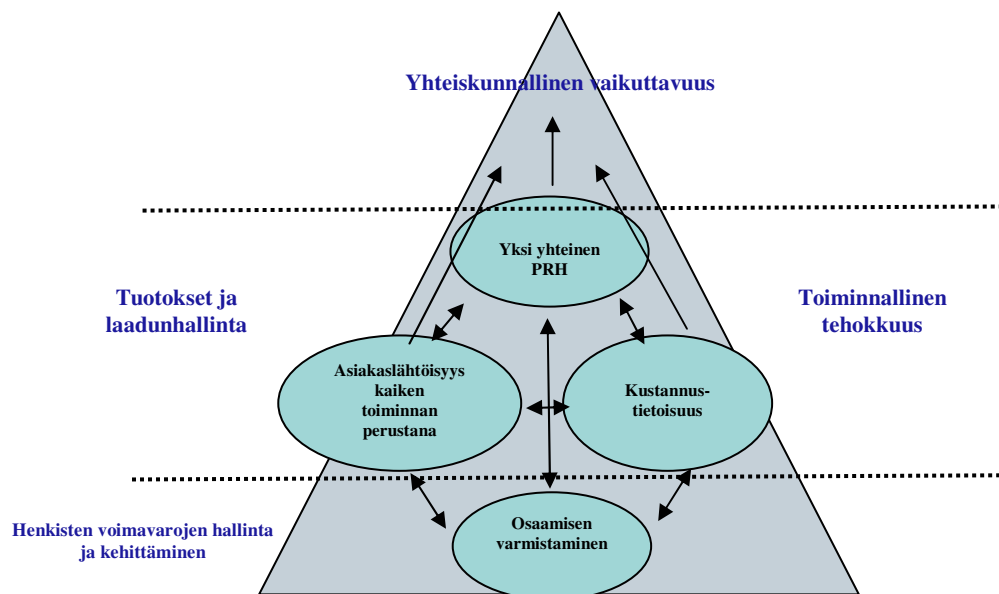

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

TOIMINTA- JA TALOUS- SUUNNITELMA VUOSILLE 2009–2012

Dnro: PRH 271/20/07

Helsinki 25.9.2007

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	3
2. Yleistä	4
2.1. Toiminta-ajatus	4
2.2. Arvot	4
2.3. Visio	5
2.4. Strategiakytkennät	5
3. Toimintaympäristön muutokset	8
3.1. Globalisaatio ja PRH:n toimintaympäristö	8
3.2. Toimintaympäristö yritys- ja yhteisöasioiden alueella	10
3.3. Toimintaympäristö yhdistysasioiden alueella	11
3.4. Toimintaympäristö patenttiasioden ja hyödyllisyysmalliasioden alueella	12
3.5. Toimintaympäristö tavaramerkkiasioden ja mallioikeuksien alueella	14
4. Toimintalinjaukset ja tulostavoitteet	17
4.1. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	17
4.2. Toiminnallinen tuloksellisuus ja organisaatio	18
4.3. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	21
4.4. Mittarit ja numeeriset tavoitteet	23
4.5. Resurssissuunnitelmat 2009-2012	25

LIITTEET

Liite 1:	Arviot tuloista ja menoista
Liite 2:	Arviot tuotoista ja kustannuksista
Liite 3:	Tulosbudjettilaskelmat
Liite 4:	Tietojärjestelmätiedot Novus-hankkeesta

1. Tiivistelmä

Talouden globalisoituessa Euroopan mailla on edessään entistä suurempi erikoistumisen ja kustannustehokkuuden haaste, johon EU pyrkii vastaamaan Lissabonin strategialla. Monimutkaistuvilla, sähköistä infrastruktuuria hyödyntävillä markkinoilla innovaatiotoiminta vaatii aiempaa enemmän osaamista. Aineeton pääoma näyttelee yhä tärkeämpää osaa yritysten kilpailukeinona. Se tarvitsee tuekseen kansainvälisesti kilpailukykyisellä tavalla toteutetun immateriaalioikeuksien säätelyn. Pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen ohjelma sisältää useita innovaatiotoiminnan tehostamiseen liittyviä kohtia muun muassa ipr-strategian luomisen Suomelle. PRH ottaa ne huomioon strategiassaan ja varautuu olemaan mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa käynnistettäviä hankkeita ja toimenpiteitä.

Immateriaalioikeuksissa ylikansalliset mekanismit valtaavat alaa. PRH:n oikeus toimia kansainvälisenä tutkivana patenttiviranomaisena (PCT-viranomaisena) on turvattava EU:n komission kaavaileman yhteisöpatentin mahdollisen toteutumisen tilanteessakin. Myös tavaramerkkiasioissa ja malliasioissa on pyrittävä säilyttämään tutkivan viranomaisen osaamistaso, sillä se palvelee hyvin suomalaista innovaatiotoimintaa niin kotimaassa kuin globaalistikin. EU:n järjestelmät vähentävät kansallisia rekisteröintejä, joiden hyödyntämistä on pyrittävä lisäämään esimerkiksi kotimarkkinoilla toimivissa pk-yrityksissä.

Yritystoiminnan sääntely harmonisoituu EU:n piirissä ja varautuu ottamaan huomioon kansalliset rajat ylittävän liiketoiminnan tarpeet. Yritys- ja yhteisöasioissa sähköisten palvelujen osuus kasvaa ratkaisevasti, mikä lisää asiantuntijatyön tarvetta. Rutiinitehtäviä poistuu ja henkilöstö vähenee merkittävästi. Yhdistysasioissa kehitys on samansuuntainen.

PRH:n alaan kuuluvien asioiden merkitys kasvaa asiakkaiden toimintaympäristössä. PRH:n yhteiskunnallinen vaikuttavuus syntyy keskeisesti asiakasvaikuttavuuden - kehittyvien ja monipuolistuvien palvelujen - kautta. On tärkeää, että mahdollisimman monet potentiaaliset asiakkaat saadaan PRH:n palvelujen käyttäjiksi.

Valtiotyönantajan suurimpia haasteita 2010-luvun alkupuolella on väestörakenteen ikääntyminen ja julkista sektoria uhkaava työvoimapula. PRH varautuu tilanteeseen vähentämällä henkilöstöä suunnitelman mukaisesti ja nostamalla tuottavuutta valtion tuottavuusohjelman linjausten mukaisesti. YYL:n tietojärjestelmäudistuksen ja henkilöstösuunnitelman toteutumisen ansiosta viraston työn tuottavuuden arvioidaan nousevan keskimäärin yli 3 % vuodessa.

Toiminnallinen tuloksellisuus edellyttää PRH:lta kustannustehokkuutta ja kilpailu asiakkaista laatua. Osaamista on pystyttävä kehittämään henkilöstön määrän vähetessä ja tehtävien vaativuuden kasvaessa. Läpimurto PRH:n sähköisen asioinnin kehityksessä ajoittuu suunnitelmakaudelle.

PRH:n eri palvelujen kysyntä kasvaa jonkin verran suunnitelmakaudella. Käsittelyajat lyhenevät. PRH:n talous saadaan pysymään suunnitelmakaudella tasapainossa. PRH:n riskienhallinnassa on kuitenkin varauduttava siihen, että kansainväliseen toimintaympäristöön liittyvien odottamattomien muutosten riski kasvaa.

2. Yleistä

1.1. Toiminta-ajatus

Teollisoikeuksien ja yritys- ja yhteisötoiminnan asiantuntijaorganisaationa PRH edistää ja kehittää yrittäjyyttä, innovatiivisuutta ja yhteisöllistä toimintaa Suomessa ja kansainvälisesti.

PRH vaalii henkistä pääomaa ja tukee teknistä ja taloudellista kehitystä varmistamalla sen, että

- yritykset, yhdistykset ja säätiöt voivat toimia oikeudellisesti maassamme,
- keksijät, tutkijat, tuotekehittäjät, valmistajat ja markkinoijat voivat saada patentin, tavaramerkin, mallioikeuden tai muun teollisoikeudellisen suojan,
- suomalaisten edut turvataan kansainvälisesti.

PRHtieto ja neuvonta on luotettavaa ja nopeasti saatavissa.

2.2. Arvot

Palvelu

Asiakaslähtöinen toimintamme tuottaa sidosryhmiemme toiminnalle lisäarvoa sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Palvelumme ja neuvontamme on luotettavaa, monipuolista ja helposti saatavilla.

Tuloksellisuus

Toimintamme perustuu sovittuihin tulostavoitteisiin, joilla tuotamme korkealaatuiset palvelut tehokkaasti ja edullisesti. Henkilöstö on sitoutunut toiminnan päämääriin.

Vaikuttavuus ja hyvinvointi

Edistämme innovatiivisuutta, yrittäjyyttä ja yhteisötoimintaa. Panostamme yhdessä työssä jaksamiseen ja työhyvinvointiin.

Yhteistyö

Toimimme avoimessa ja aktiivisessa vuorovaikutuksessa asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Viraston sisäinen toiminta perustuu henkilöstön avoimeen yhteistyöhön. Kunnioitamme tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja toistemme työtä.

Vastuullisuus

Asiakkaat voivat luottaa toimintamme tasapuolisuuteen ja oikeusvarmuuteen. Toimintamme on puolueetonta ja riippumatonta. Olemme lahjomattomia ja oikeudenmukaisia.

Kehittyminen

Arvostamme osaamista, jota tuetaan jatkuvalla koulutuksella ja ammattitaidon kehittämisellä. Asiantuntijoina kehitämme toimintaamme ja palvelujamme kansallisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä.

2.3. Visio 2012

Luovuus, osaaminen, yrittäjäys ja yhteistoiminta ovat asiakkaittemme menestystekijöitä ja maamme teknisen, taloudellisen ja henkisen kehityksen ja hyvinvoinnin perusta.

Asiakkaamme luottavat palvelumme oikeusvarmuuteen, yhdenvertaisuuteen ja kansainvälisesti kilpailukykyiseen laatuun ja pystyvät toimimaan PRH:n kautta täysipainoisesti myös kansainvälisessä innovaatiojärjestelmässä ja yrittäjätoiminnassa.

Palvelumme on nopeaa, joustavaa ja helposti käytettävissä PRH-Innotalossa, alueellisissa palvelupisteissä ja tietoverkoissa.

Olemme Suomen osaavin ja ystävällisin henkilökunta. Kunnioitamme toisiamme, olemme avoimia ja uudistumme jatkuvasti.

2.4. Strategiakytkennät

PRH:n toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuosille 2009-2012 otetaan huomioon valtionhallinnon strategialinjaukset, joita on esitetty ennen muuta pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen ohjelmassa. Hallitusohjelman mukaisesti vuonna 2008 perustettava työ- ja elinkeinoministeriö ja sen tuleva strategia vaikuttavat olennaisesti PRH:n strategiaan linjauksiin oman hallinnonalan piirissä. Myös keskeisten muiden sidosryhmien strategiat ovat merkittäviä tässä yhteydessä. Erityisellä sijalla sidosryhmien joukossa ovat ylikansalliset teollisoikeudelliset instituutiot, joiden toimintaan ja tavoitteisiin Suomi jäsenmaana voi myös osaltaan vaikuttaa.

Hallituksen ohjelmassa on mainittu innovaatioiden edistäminen ja innovaatiotoiminnan tehostaminen monissa eri kohdissa. PRH:n rooli innovaatiotoiminnassa on keskeinen. PRH seuraa sekä varautuu toimimaan mukana eri toimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa kiinnittäen huomiota erityisesti seuraaviin hallitusohjelman kirjauksiin:

- Innovaatio-organisaatioiden työnjaon selvittäminen. Työ- ja elinkeinoministeriön perustamisen yhteydessä hallitus päätti TE-keskusten organisaation tarkastelusta ja yrityspalvelujärjestelmän kehittämisestä Yritys-Suomi-toimintamallin mukaisesti.
- Kansallinen immateriaalioikeusjärjestelmän kehittämisohjelma (IP-strategia) ja Suomen tavoitteiden määrittäminen EU:n IP-politiikan kehittämiseksi, joita laadintaa varten hallitus asettaa laajapohjaisen toimikunnan.

- IP-asioiden tuomioistuinkäsittelyn tehostaminen keskittämällä ne näihin asioihin erikoistuneelle tuomioistuimelle.
- Kansallinen innovaatiostrategia valmistelu ja kansallinen teollis- ja tekijänoikeuksien strategian laatiminen.
- Selvitys teollis- ja tekijänoikeuksien siirtämistä osaksi työ- ja elinkeinoministeriötä.
- Yhdistyslain uudistaminen erityisesti hallintoa ja tilintarkastusta sekä päätöksentekoon osallistumisen tapoja koskevilta osin siten, että laki vastaa paremmin nykyaikaisen järjestö- ja kansalaistoiminnan vaatimuksia.

Valtionhallinnon tietohallintoa uudistetaan suunnitelmakaudella. Valtion it-strategiassa on tavoitteena kehittää yhteisiä ratkaisuja palvelujen rakentamiseen. Hallitusohjelman mukaan yhteispalveluja, sähköistä asiointia ja puhelinpalveluja kehitetään voimakkaasti. PRH:n tietohallintostrategia uudistetaan vuoden 2007 loppuun mennessä, ja siinä otetaan huomioon valtionhallinnolle yhteisesti rakennettavien järjestelmien hyödyntämiseen. PRH on myös mukana yhteisten ratkaisujen selvittämisessä. Kansainvälinen yhteistyö it-asioissa lisääntyy, ja tällöin voidaan hyödyntää ylikansallisten toimijoiden järjestelmäkehitystä, kuten PRH on tehnyt patenttiasioissa Euroopan patenttiorganisaation ja eräiden kansallisten virastojen kanssa.

Hallitusohjelman mukaan valtionhallinnon työpaikkojen alueellistamista jatketaan aikaisempaa tasaisemmin maan eri osiin. PRH:n kannalta tämä merkitsee muun muassa sitä, että eräitä taloushallinnon ja henkilöstöhallinnon palveluja voidaan hankkia alueilla sijaitsevista palvelukeskuksista omien resurssien kehittämisen sijasta.

Valtion tuottavuusohjelma edellyttää hallinnon prosessien monipuolista uudistamista ja etenkin henkilöstöpolitiikan tehostamista. Tuottavuusohjelman pohjalla on edellisen hallituksen 11.3.2005 antama kehyspäättös, jossa se asetti tavoitteeksi valtion tuottavuuden ja tehokkuuden lisäämisen siten, että seuraavan vaalikauden loppuun mennessä keskimäärin puolet valtion henkilöstön poistuman johdosta vapautuvista työpaikoista täytetään. Nykyisen hallituksen ohjelman mukaan valtion tuottavuusohjelmaa jatketaan. PRH ottaa huomioon päätettävät toimenpiteet omassa tuottavuusohjelmassaan ja siihen liittyvässä henkilöstösuunnitelmassa.

PRH:n toiminta-ajatuksen sisältyy teknisen ja taloudellisen kehityksen edistäminen ja henkisen pääoman vaaliminen. Merkittävin osa valtiovallan keinoista edistää elinkeinoja ja teknistä kehitystä on KTM:n hallinnonalan vastuulla. Vuoden 2008 alussa perustettavan työ- ja elinkeinoministeriön vaikutusvalta tulee olemaan vielä suurempi. Ministeriöuudistus ja edellä mainitut muut hallitusohjelman kirjaukset tarjoavat PRH:lle aikaisempaa selkeämmät strategiset lähtökohdat kun tarkastellaan:

- innovaatioympäristön kehittämistä yleensä,
- selkeän, ennakoivan, kansainvälisesti kilpailukykyisen ja tehokkaasti täytäntöön pannun immateriaalioikeuksien säätelyn merkitystä tehokkaan innovaatioympäristön edellytyksenä,

- kehitysinvestointien tulosten sekä keksinnöistä saatavien hyötyjen suojaamista niin kotimaisilla kuin globaaleillakin markkinoilla,
- immateriaalioikeuksien ja laajemminkin aineettoman pääoman merkityksen huomioonottamista yrityksissä liiketoiminnallisten strategioidensa kannalta,
- valtiovallan yhtenäisiä näkemyksiä ja kannanottoja ylikansallisten teollisoikeudellisten mekanismien suhteen.

PRH lähtee asiakaskuntansa etua ajatellen siitä, että kehitettäessä teollisoikeuksien ylikansallisia mekanismeja EU:n piirissä alan tietotaidon ylläpitämisestä Suomessa ei tingitä. Etenkin suomalaisen teollisuuden näkökulmasta on tärkeää säilyttää teollisoikeudellinen infrastruktuuri (erityisesti patentit) Suomessa myös tulevaisuudessa.

Valtionhallinnossa säädösvalmistelu ja tulosohjaus ovat tärkeitä mekanismeja myös strategiayhteistyön kannalta. PRH:n toimintaan vaikuttavaa säädösvalmistelua kuuluu KTM:n lisäksi usealle muulle ministeriölle, joiden kanssa tarvitaan yhteistyötä uudistusten eri vaiheissa ja arvioinneissa. Osakeyhtiöitä, säätiöitä ja yhdistyksiä koskeva lainsäädäntö kuuluu OM:n alaan ja on hyvin keskeinen etenkin kaupparekisteriasioiden suunnittelun kannalta. UM säätelee kansainvälistä yhteistyötä, joka on laajaa teollis- ja tekijänoikeuksien alalla. Viimemainitut kuuluvat Suomessa OPM:lle, mutta varsin yleinen kansainvälinen malli on, että koko henkisen omaisuuden alueen hallinnointi on yhdellä viranomaisella. SM:n hallinnonalalla maistraatit tarjoavat lakisääteisesti kaupparekisterin ja yhdistysrekisterin palveluja.

PRH:lle kuuluu myös eräitä valvontatehtäviä, jotka niin ikään hoidetaan asiallisesti hyvän asiakaspalvelun periaatteella. Valvontatehtävissä otetaan huomioon yhteistyö muiden viranomaisten kanssa sekä näiden asianomaisiin toimintoihin liittyvät strategiat.

KTM:n ja PRH:n välinen tulosohjaus on vakiintunut ja sen on yhteisesti todettu toimivan varsin hyvin. Tulosneuvottelut tarjoavat osaltaan luontevan yhteyden seurata, miten hallitusohjelman kirjaukset muuttuvat hankkeiksi ja toimenpiteiksi sekä vaikuttaa niihin.

3. Toimintaympäristön muutokset

3.1. Globalisaatio ja PRH:n toimintaympäristö

Globalisaatio on Suomen talouden ja elinkeinoelämän rakenteeseen ja kehitysnäkymiin merkittävimmin vaikuttava tekijä nykyään. Taloudellisen globalisaation taustalla puolestaan vaikuttavat keskeisesti teknologian kehitys sekä kauppaa ja pääomaliikkeitä koskevien esteiden poistuminen.

Maailmanlaajuisesti toimintaympäristön keskeisimmät muutostrendit ovat lisääntynyt liikkuvuus ja maapallon eri osien keskinäinen riippuvuus. Tavarat, pääoma, raha, ihmiset, ideat ja arvot liikkuvat yhä esteettömämmin yli rajojen. Tietotekniikka tukee tätä kehitystä. Vuorovaikutus ja yhteistyö lisääntyvät taloudessa, tuotannossa, yhteiskuntakehityksessä sekä viestinnässä ja ihmisten keskinäisessä toiminnassa.

Tuotannollista toimintaa hakeutuu lähelle päämarkkina-alueita sekä sinne, missä tuotannontekijät, etenkin työvoima, ovat halvimmat. Tieto- ja viestintäverkot mahdollistavat yritysten erilaisten taustatoimintojen (back office -toimintojen) sijoittumisen minne tahansa maailmassa. Tämä koskee myös suurta osaa erilaisesta tutkimus-, tuotekehitys- ja suunnittelutyöstä. EU:n sisämarkkinoiden kilpailukykyä ja asemaa innovaatioympäristössä haastavat perinteisesti hyvin innovatiivisten Yhdysvaltojen ja Japanin ohella yhä enenevässä määrin kehittyvät maat kuten Kiina, Intia, Brasilia ja Venäjä.

Palvelujen markkinoilla liiketoiminnot voivat jakautua eri tavalla globaaleihin ja paikallisiin kuin tuotantotoiminnassa. Paikallisuus on monilla palvelumarkkinoiden alueilla kilpailuetu tai välttämättömyys kuten esimerkkinä sosiaali- ja terveydenhuollon ala.

Palveluyrityksissä on havaittavissa lisääntyvää muutosta innovaatioiden kuluttajasta omakohtaiseen innovatiivisuuteen. Vaikka palveluyritykset kokevat rahoituksen puutteen, kustannukset ja taloudelliset riskit innovatiivisuuden esteiksi, palvelusektorin tutkimus- ja tuotekehitykset ovat kasvaneet merkittävästi maassamme viime vuosina. Asiakkaiden lisääntyvä mukaantuloa innovaatioiden kehittämiseen korostetaan. Tekniikan sovelluksille nähdään yhä enemmän sijaa palvelualojen uudistajana.

Suomi on avoimena kansantaloutena hyötynyt globalisaatiosta ja hyötty siitä tulevaisuudessakin. Globalisaatio on tukenut kansantalouden kasvua ja uudistanut talouden rakenteita. Kaksi kolmesta uudesta työpaikasta syntyy pk-sektorilla. Suurten yritysten työllistävyys sen sijaan näyttää asettuneen noin neljänneksen alhaisemmalle tasolle kuin 1990-luvun alussa.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenojen osuus on Suomessa noussut lähes koko ajan 1980-luvun jälkeen. Erikoinen piirre on se, että maamme pk-yrityksistä vain runsaat 25 % harjoittaa t&k-toimintaa. Irlannissa, Itävallassa, Tanskassa ja Saksassa luku on noin 60 %. Tilanne saattaa johtua siitä, että t&k on meillä keskittynyt suunnitteluun erikoistuneisiin yrityksiin, joilla on vähän tai ei lainkaan tuotantotoimintaa.

Tieto- ja viestintäteknologioiden kehitys vaikuttaa monella tavalla yhteiskunnan kehitykseen tulevaisuudessa. Muita kehitystä vetäviä tieteitä ja teknologioita ovat biotieteet, materiaalitieteet, nanoteknologia sekä energian ja ympäristön teknologiat. Kestävän kehityksen vaatimus on otettava entistä enemmän huomioon.

Valtiot ja alueet kilpailevat liiketoiminta- ja innovaatioympäristöillä. Globalisaatiokehitys johtaa kansallisvaltioiden ja todennäköisesti myös koko EU:n talouden suhteellisen merkityksen vähenemiseen monikansallisten yritysten roolin kasvaessa. Euroopalla on edessään entistä suurempi erikoistumisen, osaamisen ja kustannustehokkuuden haaste. EU pyrkii vastaamaan haasteeseen Lissabonin strategialla, jonka toteutuksessa komission 2005 tekemän väliarvion perusteella tavoitellaan lisää kasvua, uusia ja parempia työpaikkoja sekä parempaa hallintoa. Keinona kasvun piristämiseksi tulee EU:n piirissä muun muassa kannustaa osaamista ja innovointia lisäämällä investoimista tutkimukseen ja kehitykseen, helpottamalla innovointia, ottamalla käyttöön tieto- ja viestintätekniikoita ja käyttämällä resursseja kestävästi sekä myötävaikuttamalla vahvan eurooppalaisen teollisuusperustan luomiseen.

Tarjonnan yltäkylläisyyden monimutkaistaessa markkinoita myös innovaatiotoiminta vaatii aiempaa enemmän osaamista. Tieto- ja viestintätekniikan kehitys avaa edelleen uudenlaisia mahdollisuuksia määrittellä palveluprosessit uudelleen ja tehostaa toimintoja, kun tietoverkkojen ansiosta yritysten työtä voidaan tehdä lähes missä tahansa. Innovaatiotoiminnassa on entistä enemmän otettava huomioon kuluttajien preferenssit ja kyky etenkin palveluissa erottua muista.

Markkinoiden monimutkaistuminen ja ylikansallisten mekanismien kehitys merkitsevät muutoksia PRH:n asiakaskunnan rakenteessa ja asemassa. Toisaalta ylikansallisten teollisoikeudellisten mekanismien ja harmonisointitoimien seurauksena myös PRH:n tehtävä viranomaisena muuttuu, ja PRH toimii entistä monipuolisemmassa roolissa. Sen saattaminen asiakaskunnan yleiseen tietoisuuteen on oma haasteensa PRH:lle. Riski sille, että potentiaalisia asiakkaita ei saada aktivoitua käyttämään PRH:n palveluja, on toimenpiteiden tehostamisesta huolimatta korkea.

Teollis- ja tekijänoikeuksille on ominaista jatkuva kansainvälinen yhteistyö. IPR-toiminnan luonteeseen kuuluu, että siinä ovat mukana kaikki YK:n jäsenvaltiot. PCT-toiminnot asettavat lisähaasteita Suomelle tässä työssä. Suomelle tärkeitä ovat edelleen EU, Baltia,

Venäjä ja lähialueyhteistyö. PRH panostaa paljon kansainväliseen yhteistyöhön. Vaikka asioita seurataan tarkoin ja pyritään vaikuttamaan päätöksiin, TTS:n valmistelun yhteydessä on todettu, että odottamattomia PRH:n tavoitteiden kannalta epäsuotavia muutoksia voi silti tapahtua kansainvälisessä toimintaympäristössä. Tämän riskin todennäköisyyttä on nostettava PRH:n riskienhallinnassa.

3.2. Toimintaympäristö yritys- ja yhteisöasioiden alueella

Yritysten ja muiden yhteisöjen perusrekisteröinti säilyy kansallisenä toimintana, vaikka yhtiölainsäädäntö kehittyikin vastaamaan yritystoiminnan kansainvälistymisen vaatimuksia. EU harmonisoi yhtiöoikeutta ja kaupparekisterien pitämistä yhtiöoikeudellisten direktiivien avulla. Vuonna 2007 voimaan tulleen direktiivin (68/151/ETY) muutos edellyttää, että kaupparekisterin kanssa on voitava asioida sähköisesti. Vireillä on direktiivimuutoksia, jotka toteutuessaan mahdollistaisivat mm. yritysten rajanylittävät fuusiot, kotipaikan siirtämisen unionin jäsenmaasta toiseen sekä uusien Euroopan laajuisten yhtiömuotojen syntymisen.

Muutokset lisäävät rekisteriviranomaisten välistä kansainvälistä yhteistyötä. PRH toimii aktiivisesti rekisterinpitäjien perustamissa yhteistyöelimissä esimerkkeinä European Commerce Registers' Forum ja European Business Register (EBR). Yhteistyössä pohjoismaisten yritysrekisteriviranomaisten kanssa muuan muassa vertaillaan toimintojen toteutustapoja ja tehokkuutta.

Tarve ja mahdollisuudet kansainväliseen yrityksiä koskevaan tietopalveluun kasvavat. Sekä PRH:n omille, että eurooppalaisen tietopalvelun EBR:n kautta toteutettavalle tietopalvelulle on odotettavissa edelleen kasvavaa kysyntää. Yritystoiminnan kansainvälistyessä myös valvonnan tarve lisääntyy.

Yritys- ja yhteisöasioissa merkittäviä lähivuosien muutostekijöitä ovat uusi osakeyhtiölaki, tietojärjestelmän uudistaminen ja siihen kytkeytyvä tuottavuushanke. Rekisterinpidolta odotetaan asiakaslähtöisyyttä ja sujuvuutta, joka tukee yritysten perustamista. Yhteistyö muiden viranomaisten, etenkin verohallinnon kanssa, lisääntyy.

Uusi osakeyhtiölaki muuttaa yhtiön perustamismenettelyitä. Yhtiön minimipääoman laskeminen 2 500 euroon poistaa edellisen lain tuoman takautuvan osakepääoman korotusvaatimuksen, ja vähentää nyt rekisterissä oleviin pieniin osakeyhtiöihin kohdistuvia valvontatoimenpiteitä. Minimipääoman pienentäminen mahdollisesti lisää osakeyhtiöiden perustamisia. Myöhemmin se voi lisätä uuden lain mukaisiin pieniin osakeyhtiöihin kohdistuvia valvontatoimenpiteitä.

Myös osakeyhtiön minimiyhtiöjärjestys helpottaa ja on lisännyt osakeyhtiöiden perustamisia. Se yksinkertaistaa osakeyhtiön sähköistä perustamista. Minimiyhtiöjärjestys nopeuttaa tilikauden muutosten

käsittelyä ja vähentää eräiltä osin yhtiön ilmoitusvelvollisuutta ja sitä kautta yhtiön ilmoitusmaksuja.

Yleistoimialan ”lanseeraus” vaikeuttaa toiminimien ja tavaramerkkien rekisteröintiä sekä hidastaa perusilmoitusten käsittelyä. On myös riski, että se synnyttää epätervettä toiminimikauppaa sekä aiheuttaa kalliita oikeudenkäyntejä elinkeinonharjoittajille. Tähän mennessä yleistoimialaa on lanseerauksen jälkeen käyttänyt alle 10 % perustetuista uusista yhtiöistä.

Verohallinnon ja PRH:n yhteinen yritys- ja yhteisötietojärjestelmä (YTJ) ilmoitusmenettelyineen ja tietopalveluineen on vakiinnuttanut asemansa. Yhteistyö lisääntyy tietojen sähköisen ilmoittamisen ja sähköisen tilinpäätösasioinnin kehittämisen osalta. Verohallinto ja PRH ovat sopineet yhteisesti kriteereistä, joiden perusteella katsotaan, milloin yritys ei enää toimi ja voidaan poistaa rekistereistä. Samalla on sovittu tehostetuista valvontatoimenpiteistä. Tämä parantaa kaupparekisterin ajantasaisuutta ja kattavuutta ja selkeyttää tilannetta myös yrittäjien kannalta katsoen.

PRH tulee saamaan osan tilinpäätöksistä verohallinnon kautta 2008 alusta lukien. Se helpottaa valvontatoimenpiteitä sekä säästää resursseja. Se myös parantaa tietopalvelua sekä kaupparekisterin ajantasaisuutta. Rekisteripooli on tarjonnut yhteisen areenan perusrekisteriviranomaisten yhteistyölle ja tietojenvaihdolle. Nykyään rekisteripoolin työtä jatkaa maaliskuussa 2007 asetettu perusrekisteriasioiden neuvottelukunta.

Sähköinen asiointi yritys- ja yhteisöasioissa lisääntyy. Uusi tietojärjestelmä valmistuu kokonaisuudessaan suunnitelmakauden 2008–2011 aikana. Se tulee tehostamaan huomattavasti ilmoitusten käsittelyä, yhtiöiden rekisteröintiä ja tietopalveluja. Tietojärjestelmä myös mahdollistaa henkilöstön vähentämisen 30 htv:lla, mikä muodostaa yritys- ja yhtiöasioiden osuuden PRH:n tuottavuushankkeessa. Uusi tietojärjestelmä on hankkeena niin merkittävä, että se on sisällytetty valtiotason it-hankesalkkuun.

3.3. Toimintaympäristö yhdistysasioiden alueella

Myös yhdistysten rekisteröinti pysyy kansallisena toimintana, joskin sen kansainvälinen kiinnostavuus lisääntyy, kun kansalaisyhteiskunta Euroopan unionin jäsenmaissa kehittyy ja hakee itselleen institutionaalisia muotoja.

Vuoden 2003 alusta voimaan tulleen uuden kauppakamarilain myötä Keskuskauppakamarin ja kauppakamarien rekisteröintiasioiden hoito siirtyi PRH:n tehtäväksi. Uusi uskonnonvapauslaki tuli voimaan elokuun 2003 alusta, minkä seurauksena myös uskonnollisten yhdyskuntien rekisteröinti siirtyi PRH:n tehtäväksi. Myös poikkeuslupa-asiat ovat nykyisin yksikön vastuulla.

Viime vuosina yhdistysasioille on rakennettu kattavat sähköiset tietopalvelut internetiin sekä myös matkapuhelimilla käytettäväksi. Wap-Yreka lienee maailman ensimmäinen perusrekisteritietopalvelu, jota voi käyttää matkapuhelimella.

Yhdistysasiain neuvottelukunta on jatkossakin keskeinen elin, jonka kautta asiakkaiden odotukset ja toimintaympäristön kehitysvirtaukset tulevat tietoon PRH:ssa.

Yhdistysasiain yksikkö varautuu ja suhtautuu jatkossakin myönteisesti kauppakamarien ja uskonnollisten yhdyskuntien tapaisiin uusiin rekisteröintitehtäviin. Sen sijaan eräissä yhteyksissä esille tuotu erillislaki pienille yhdistyksille ei ole kannatettava ajatus.

Yhdistysrekisterin uusi tietojärjestelmä rakennetaan vuosina 2006 ja 2007 ja siinä kiinnitetään huomiota erityisesti rekisteröintiprosessin tarpeisiin.

3.4. Toimintaympäristö patenttiasioiden ja hyödyllisyysmalliasioiden alueella

Teollisoikeuksien alueella PRH:n toiminta liittyy entistä läheisemmin ylikansallisiin järjestelmiin. Suomi kuuluu kolmeen patenttijärjestelmään, jotka ovat

- Kansallinen PRH:n hallinnoima patenttijärjestelmä,
- Euroopan patenttiorganisaation (EPO) hallinnoima patenttijärjestelmä European Patent Convention (EPC, tällä hetkellä 31 jäsenmaata, Suomi liittyi EPC:en 1996. Ulkomaisten hakijoiden patentit tulevat Suomessa voimaan pääasiassa EP-patentteina ja ovat siten vähentäneet PRH:n myöntämiä kansallisia patenteja,
- YK:n erityisjärjestön WIPO:n ylläpitämässä Patent Cooperation Treaty-järjestelmässä, (PCT –järjestelmä, 130 valtiota). PCT-järjestelmässä vain yhdentoista maan kansallisella patenttivirastolla on oikeus suorittaa kansainvälisiä PCT-tutkimuksia.

PRH aloitti kansainvälisenä tutkivana patenttiviranomaisena, PCT-viranomaisena 1.4.2005. Toiminta on kehittynyt odotettua ripeämmin, ja PRH:lle on jätetty tutkittavaksi ennakoitua enemmän kansainvälisiä patenttihakemuksia.

Neljänneksi patenttijärjestelmäksi kaavaillaan

- EU:n piiriin yhteisöpatenttia.

Pohjoismaisen yhteistyön merkitys kasvaa osittain uudelta pohjalta Norjan, Tanskan ja Islannin yhteisen Nordic Patent Institut' in aloittaessa toimintansa tutkivana PCT-viranomaisena vuoden 2008 alussa Norjan liittyessä EPC:hen. Yhteistyö Baltian maiden ja muiden Itämeren alueen maiden kanssa on lisääntynyt ja kasvaa tulevaisuudessa.

Euroopan yhteisön patenttijärjestelmää on kehitetty vuodesta 1997. EU:n komissio antoi ehdotuksen neuvoston asetukseksi yhteisöpatentista vuonna 2000. EU:n kilpailukykyneuvosto saavutti järjestelmän suhteen melko yksimielisen poliittisen kannan vuonna 2003. Lopullista sopimusta yhteisöpatenttijärjestelmän sisällöstä ei kuitenkaan ole vielä olemassa.

Tähänastisten selvitysten perusteella on epäselvää, merkitsisikö yhteisöpatentti kansainvälistä kilpailuetua ensisijaisesti eurooppalaisille yrityksille ja keksijöiden kansainvälistä kilpailukykyä, tai mitkä globaalin talouden toimijat olisivat suurimmat voittajat ja ketkä toisaalta häviäisivät eniten. On olemassa riski, että yhteisöpatentti pikemminkin vain helpottaisi Euroopan ulkopuolisten patentin hakijoiden asiointia ja lisäksi ulkopuolisten patenttien tulvaa Euroopan markkinoille. Yhteisöpatentin nopeaa toteutumista eivät myöskään tue keskeneräiset näkemykset kansallisten patenttivirastojen tulevasta asemasta, yhtenäisestä lainkäyttöjärjestelmästä ja käytettävistä kielistä sekä ennen kaikkea se tosiseikka, että yhteisöpatentin kokonaistaloudellisuudesta ja vaikutuksesta Euroopan patenttiviraston budjettirakenteeseen ei ole tehty minkäänlaista selvitystä.

Jos yhteisöpatentti toteutuu, se tapahtunee aikaisintaan 2010-luvun alkupuolella. Siinäkin tilanteessa tulisi turvata kansallisten patenttivirastojen toiminta ja säilyttää PCT-oikeudet. Se takaisi kotimaisen innovaatiopolitiikan hyvien edellytysten jatkumisen.

Realistinen ja PRH:n asiakkaiden kannalta yhteisöpatenttia toivottavampi vaihtoehto on eurooppalaisen patenttijärjestelmän kehittäminen vahvistamalla jo olemassa olevaa eurooppapatenttijärjestelmää. Samalla voitaisiin kiinnittää huomiota EPO:n tehokkuuteen sekä sen ja kansallisten virastojen keskinäisen yhteistyöverkoston luomiseen ja työnjaon kehittämiseen. Edellytyksiä sille luo se, että kansalliset patenttilait on harmonisoitu Euroopassa EPC:n mukaisiksi. Pääleikkäisen tutkimustyön eliminoimiseksi EPOssa voitaisiin hakemusprosessin aikana ottaa huomioon kansallisen viraston tai PCT-viranomaisen aiemmin tekemä tutkimustyö. Kehittämiseen liittyy myös eurooppapatentteja koskevan oikeudenkäyntijärjestelmän (EPLA) kaltaisen järjestelmän aikaansaaminen. Päähuomio tällä hetkellä näyttääkin kohdistuvan yleiseurooppalaisen oikeudenkäyntijärjestelmän kehittämiseen patenttialalla.

PRH:n PCT-oikeuden ansiosta Suomen teollisuus ja keksijät ovat tällä hetkellä hyvässä asemassa patenttijärjestelmien hyödyntämisessä. Lisäksi he voivat asioida omalla kielellään kotimaassa, ja käsittelyajat ovat vain puolet Euroopan patenttiviraston aikoihin verrattuna. Maamme elinkeinoelämälle ja teollisuudelle on tärkeää, että PRH tarjoaa tulevaisuudessa vakiintuneen patentti-infrastruktuurin ja kilpailukykyiset alan palvelut. Tämä koskee lisääntyvässä määrin myös patentti-informaation jakamista keksijöille ja yrityksille käytettäväksi tekniikan kehityksen seurannassa, tuotekehityksessä ja kilpailijaseurannassa.

Patenttiprosessi on pitkä ja hankala. Mahdollisuus asioida ja saada palvelu omassa maassa ja omalla kielellä helpottaa huomattavasti hakijaa, ja keventää hänen kustannuksiaan. Keskimääräiset käsittelyajat ovat PRH:ssa noin puolet esimerkiksi Euroopan patenttivoraston käsittelyajoista (2,5 vuotta vastaan 5 vuotta).

On tärkeää, että asiakkaat ovat tietoisia siitä, mitä lisäarvoa on saatavilla PRH:n PCT-palvelun käyttämisestä verrattuna muihin vaihtoehtoihin hakea kansainvälistä patenttisuojaa.

Hyödyllisyysmalli toisin kuin patentti on pysynyt kansallisena suojamuotona. Se on vakiinnuttanut asemansa, joskin sen käyttö on jäänyt jonkin verran vähäisemmäksi kuin järjestelmää perustettaessa odotettiin. Tässä tilanteessa on perusteltua pyrkiä kehittämään hyödyllisyysmallia yhteistyössä suojamuotoa soveltavien muiden maiden kanssa.

3.5. Toimintaympäristö tavaramerkkiasioiden ja mallioikeuksien alueella

Globalisaatio lisää tavaramerkkien merkitystä ja arvoa kansainvälisessä kaupassa. Rekisteröintien painopiste on siirtymässä ylikansallisiin suojausmahdollisuuksiin. Kansalliset tavaramerkit ovat jäämässä yhteismarkkinoita suppeammilla markkinoilla toimivien yritysten kuten pk-yritysten käyttöön. Toisaalta myös suuret yritykset perustavat tavaramerkkien käytön kansainvälisessä kentässä kansalliseen rekisteröintiin. Euroopan yhteisön tavaramerkkijärjestelmässä toimii PRH todellisessa kilpailutilanteessa yhteisön tavaramerkkiviraston OHIMin kanssa.

Kansalliset virastot kylläkin osallistuvat yhteisön tavaramerkkien käsittelyyn. PRH on muiden kansallisten EU-alueen virastojen tavoin tehnyt OHIMille siltä haettuihin tavaramerkkeihin liittyviä tutkimuksia. Tutkimusraporteista saatavat tulot ovat viime vuosina olleet merkittävät; yli 30 % tavaramerkkien kaikista tuloista. Tulojen suhteellinen osuus on kasvanut jonkun verran, vaikka yhdestä raportista maksettu korvaus on pienentynyt vähitellen.

Tutkimusraporttien toimittaminen kaikkien yhteisön tavaramerkki-hakemuksien osalta lakkaa maaliskuussa 2008, kun vuonna 2004 hyväksytty yhteisön tavaramerkkejä koskevan asetuksen (EY no 40/94 39) artiklan muutos tulee voimaan. Tämän jälkeen tutkimusraportti tehdään vain, mikäli hakija sen pyytää erikseen hakemuksessaan ja maksaa sitä koskevan maksun.

OHIM on toimintasuunnitelmissaan arvioinut, että tutkimusraportteja pyydetäisiin vuonna 2009 enää alle 10 % nykyisistä määristä. PRH:n nykyään 1 miljoonan euron luokkaa olevat vuotuiset tulot tutkimuksista putoaisivat suunnitelmakauden alkupuolella alle 100 000 euroon.

Tutkimusraportteihin tarvittava työpanos ei vähene läheskään samassa suhteessa, koska sekä tekniset että henkilöresurssivalmiudet tehdä raportteja lyhyessä määräajassa on pidettävä yllä ja koska asetuksen muutoksessa tutkimusraportin sisällölle on asetettu lisävaatimuksia.

Toinen linjan talouteen vaikuttava päätös oli EY:n liittyminen Madridin pöytäkirjaan 1. lokakuuta 2004. Liittyminen vähentää PRH:n tavaramerkki- ja mallilinjan tulokertymää, mutta toistaiseksi muutos on ollut oletettua pienempi. Käytännön yhteistyön kehittäminen OHIMin kanssa sekä siitä aiheutuvien kustannusten kattaminen OHIMin toimesta on tärkeä strateginen tavoite tässä tilanteessa.

On huomattava, että kansallisiin tavaramerkkeihin ja yhteisön tavaramerkkeihin liittyy erilaiset edut ja riskit. Sama koskee malleja. On tärkeää, että PRH asiakkaat saavat tehokkaasti tietoa eri vaihtoehtojen piirteistä valintojensa pohjaksi.

Laajalti tunnettuja tavaramerkkejä koskevan luettelon pitäminen aloitettiin 15.8.2007, jolloin PRH alkoi ottaa vastaan hakemuksia luetteloon halutuista merkeistä. Luettelon pitäminen on osa PRH:n maksullista palvelutoimintaa. Luettelo on julkinen ja siitä annetaan maksullisia otteita. Luettelon tarkoituksena on palvella elinkeinoelämää, asiamiehiä ja muita asiakkaita, jotka tarvitsevat tietoa laajalti tunnetuista merkeistä. Luetteloa hyödynnetään tavaramerkkejä koskevissa ennakkotutkimuksissa ja sekoitettavuustutkimuksissa, ja siten sillä on tavaramerkkiriitoja ennalta ehkäisevä vaikutus.

Mallisuoja on tuotteen ulkomuodon suoja. Suomea koskevan mallisuojan voi saada hakemalla PRH:lta kansallisen mallisuojan tai koko Euroopan unionin aluetta koskevan yhteisömallisuojan OHIMilta. Tulevaisuudessa hakijat voivat saattaa voimaan Suomea koskevia malleja myös WIPO:n hallinnoiman kansainvälisen järjestelmän kautta. Se edellyttää Suomen liittymistä Haagin sopimuksen Geneven pöytäkirjaan, mistä PRH on tehnyt ehdotuksen KTM:lle.

Euroopan yhteisön mallioikeuksia hallinnoi OHIM. Sen jälkeen kun yhteisömallijärjestelmä 1.4.2003 käynnistyi, tulivat Suomea koskemaan myös rekisteröidyt ja rekisteröimättömät yhteisömallit. Yhteisömallijärjestelmän käynnistyttyä kansallisten mallioikeuksien hakeminen on vähentynyt puoleen entisestään. Kansallisen mallisuojan kysynnän ylläpitämiseksi hakemusten käsittelyä on nopeutettu niin, että tutkimustulos mallin rekisteröitävyydestä pyritään antamaan hakijalle muutamassa kuukaudessa.

Yhteisömallin käynnistyttyä PRH:n olisi tullut laajentaa tänne jätettyjen mallihakemusten uutuustutkimus koskemaan myös yhteisömalleja. OHIM ei kuitenkaan pysty tarjoamaan käyttöön sellaista tietojärjestelmää, että uutuustutkimus yhteisömallien suhteen onnistuisi järkevällä tavalla. Tällä hetkellä PRH tekee tutkimuksen ainoastaan aikaisempien kansallisten hakemusten ja rekisteröintien suhteen.

Yhteisömallit kattava tutkimusaineisto käsittää nykyisellään yli 175 000 mallia ja määrä kasvaa vuositason 40 000 – 50 000 mallilla. Suomen kansallinen tutkimusaineisto käsittää noin 80 000 mallia ja se kasvaa nykyisellään vuosittain n. 400 – 500 mallilla. Suunnitelmakauden loppupuolella tulot vähenevät entisestään mallioikeuksien uudistamishakemusten vähetessä. Mahdollisuus suojata malleja kansallisesti on kuitenkin säilytettävä jo alan tietotaidon rapautumisen estämiseksi.

Eri maiden kansalliset mallioikeusjärjestelmät voidaan jakaa kahteen ryhmään sen perusteella, tutkiiko viranomaisen mallin rekisteröinnin asialliset edellytykset vai soveltaako se ns. ilmoitusmenettelyä muodollisine tutkimisineen. Suomen lisäksi vain muutamit muut maat Euroopassa tutkivat mallihakemukset, näistä tärkein on Unkari. USA:ssa ja Japanissa on tutkimusjärjestelmät.

PRH on tehnyt KTM:lle ehdotuksen Suomen liittymistä Haagin sopimuksen Geneven pöytäkirjaan. Asiaa koskeva hallituksen esitys on valmistumassa annettavaksi eduskunnalle. Kansalliset virastot voivat kuulua järjestelmään tutkivina tai pelkästään rekisteröivinä viranomaisina. Monet keskeiset asiat Haagin sopimuksen Geneven asiakirjaan (GA) liityttäessä riippuvat siitä, onko sopimusmaa ns. tutkiva maa vai ilmoitusmenettelyä soveltava maa mallioikeuksien rekisteröinnissä. Suomen kannalta paras vaihtoehto on liittyminen GA:an tutkivana viranomaisena. Ottaen huomioon resurssit ja OHIMin puutteelliset tietojärjestelmäpalvelut mallioikeushakemusten tutkimus säilytetään siten, että tutkittaisiin vain aikaisemmat kansalliset mallihakemukset ja rekisteröinnit. Suomessa voimassaolevat yhteisömallit tutkittaisiin vain maksullisena palveluna.

Tämä takaa sen, että valmiudet laadultaan vähintään nykyisen tasoihin käsittelyprosesseihin ja asiantuntemukseen säilyvät PRH:ssa, eikä mallisuoja järjestelmänä rapaudu. Asiakkaille on tärkeää, että kansallisten mallisuoja-arvostus säilyy.

4. Toimintalinjaukset ja tulostavoitteet

Toimintalinjauksia esitetään tässä luvussa kannanottoina siitä, mitkä ovat PRH:n menestystekijöitä suunnitelmakaudella 2008-2011.

Riskien arviointi on vakiintumassa osaksi PRH:n määräaikaissuunnittelua. Riskejä käsitellään seuraavassa menestystekijöiden yhteydessä. TTS:n 2009-2012 valmistelun yhteydessä on todettu, että PRH:n riskienhallinnassa kansainväliseen toimintaympäristöön liittyvien odottamattomien muutosten riskin todennäköisyyttä on nostettava verrattuna vuonna 2006 tehtyyn arvioon.

4.1. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

PRH:n yhteiskunnallinen vaikuttavuus on välillistä, ja se syntyy viraston asiakkaiden - yritysten, yhteisöjen, keksijöiden ja innovaatioiden hyödyntäjien - toiminnan tuloksena. Tekninen ja taloudellinen kehityksen edistämiseen tarvitaan monien toimijoiden samansuuntaisia tavoitteita.

PRH:n yhteiskunnallisessa vaikuttavuuden numeeristen tavoitteiden ja mittaamisen tekee haasteelliseksi se, että teollisoikeudellisen suojaaminen on länsimaissa instituutio, johon innovaatio- ja yritystoiminta ovat kiinteästi sopeutunut. Suojamuodot vakauttavat markkinataloutta takaamalla säällisen innovaatioympäristön edellytykset. Sama pätee pitkälti myös yhtiölainsäädännön asemaan ja avoimeen tietoon yrityksistä ja niiden toiminnasta.

Vaikka numeerisia tavoitteita tai mittalukuja PRH:n yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta ei voida yksikäsitteisesti esittää, PRH:n alaan kuuluvien asioiden merkityksen kasvu tulevaisuudessa on selvästi nähtävissä. Monipuolistamalla ja tehostamalla palvelujaan PRH lisää yhteiskunnallista vaikuttavuuttaan.

Nähtävissä olevassa toimintaympäristön muutostilanteessa PRH:n yhteiskunnallisen vaikuttavuuden menestystekijöitä ovat:

- Erityisesti suomalaisen asiakkaan tarpeiden hyvä tuntemus
- Palvelutarjonnan kehittäminen lähtökohtana yrittäjien ja keksijöiden edut ja odotukset muuttuvassa globalisoituvassa toimintaympäristössä
- Aktiivinen tiedottaminen kansallisten ja ylikansallisten teollisoikeudellisten suojamuotojen ja palvelujen merkityksestä ja keskinäisistä eduista suomalaisille. Tässä tarkoituksessa myös PRH:n viestintästrategiaa tullaan kehittämään edelleen.
- Aktiivinen osallistuminen patenteja, tavaramerkkejä ja mallioikeuksia koskevien uudistusten valmisteluun ja päätösprosesseihin WIPOn, EU:n, EPO:n ja OHIMin piirissä
- PCT-tutkimuksen edelleen kehittäminen kiinteässä yhteistyössä muiden tutkivien PCT-viranomaisten kanssa

- Aktiivinen vaikuttaminen merkitykseltään kasvavan yhtiölainsäädännön uudistusten valmisteluun hallinnossa ja sidosryhmien piirissä
- Aktiivinen vaikuttaminen siihen, että hallinnon eri tasoilla ja tahoilla innovaatioympäristöön liittyvät toimet ovat samansuuntaista
- Lisääntyvä verkottuminen niin kansainvälisesti kuin kotimaassa
- Näkyminen yhtenäisenä vahvana toimijana asiakaspalvelussa ja tietoverkoissa.

(Menestystekijöihin liittyvät mittarit ja tavoitteet luvussa 4.4.)

Huolimatta oikein määritellyistä menestystekijöistä on kuitenkin olemassa riski, että kaikkia potentiaalisia asiakkaita ei saada aktivoitua PRH:n palvelujen käyttäjiksi; kaikkia ideoita ei tiedon puutteen vuoksi kehitetä keksinnöiksi tai yhteisöt eivät välitä ilmoittaa muuttuneita tietojaan rekistereihin.

4.2. Toiminnallinen tuloksellisuus ja organisaatio

Toiminnallisen tuloksellisuuden menestystekijät liittyvät PRH:n prosesseihin ja taloudellisiin resursseihin. Nämä tekijät ovat:

- Tarkat ja luotettavat kysyntäennusteet
- Palvelujen tehokkuus ja laatu henkilöstön vähetessä tuottavuusohjelman 2004-2011 myötä
- Alueellisten palvelutoimintojen laatu ja ohjaus
- Kustannustietoisuus
- Prosessiorganisaation mukaisten käytäntöjen omaksuminen
- Tieto- ja tietoliikenneteknologian hyödyntäminen

(Menestystekijöihin liittyvät mittarit ja tavoitteet luvussa 4.4.)

Kysyntäennusteiden riskinä on, että muuttuvan toimintaympäristön vaikutuksia ei kyetä riittävästi ennakoimaan. Tämä koskee sekä asiakkaiden käyttäytymistä yleensä muuttuvissa taloudellisissa oloissa että lainsäädännön muutoksia tai alemmanasteisia viranomaispäätöksiä. Kysyntäennusteissa syy-seuraussuhteiden ymmärtäminen on keskeistä.

On riski, että alueellistettujen palvelujen kehittyminen pysähtyy, jos niiden tulosoajasta ja mittareita ei saada myös prh-palvelujen osalta kuntoon. Asiakaspalautteen arvosanat aluepalvelujen tasosta eivät yllä viraston arvosanojen tasolle. Esimerkiksi TE-keskusten prh-palveluille ei ole rakennettu vastaavaa tulosoajamenettelyä niin kuin keskusten muille toiminnoille tai PRH:n tulosalueille viraston sisällä.

Kustannustietoisuus on erittäin keskeistä myös PRH:n vaikuttavuuden kannalta. Se on hinta-laatu -suhteen keskeinen elementti. Asiakaskyselyssä hinta-laatu -suhde on saanut heikompi arvosanoja kuin muut palvelutason kriteerit, ja tämä voi heikentää halukkuutta

käyttää palveluja. Myös tietojärjestelmien uudistamisen vaihtoehtojen kustannus-hyötyvertailuihin on panostettava enemmän.

PRH:n toiminnallinen organisaatio, jolta odotetaan tuloksia, muodostuu nykyisellään linjoista ja hallinnosta ja muista yksiköistä, joilla kaikilla on omat tulostavoitteet. PRH on myös alueellistettu tärkeimpinä palvelujen tarjoajina TE-keskukset ja maistraatit.

Yritys- ja yhteisölinja huolehtii siitä, että yhteiskunnan käytettävissä on ajantasaiset ja kattavat tiedot Suomessa toimivista yrityksistä ja säätiöistä. Maamme perusrekistereihin kuuluvat kaupparekisteri ja säätiörekisteri sekä yritysten tilinpäätöstiedot ja yritys kiinnitysrekisteri takaavat oikeusvarmuuden, laillisuuden ja tiedonsaannin toteutuminen elinkeinoelämässä ja yhteiskunnallisessa toiminnassa.

Suunnitelmakaudella linjan tärkeimmät kehittämishankkeet ovat

- toiminta- ja palveluprosessit
- tietojärjestelmien kokonaisuudistus, Novus –hanke, joka parantaa olennaisesti asiakaspalvelua ja luo pitkällä tähtäyksellä kustannustehokkuutta
- tuottavuushankkeeseen liittyvä henkilöstön vähentäminen

Yhdistysasiain yksikkö käsittelee lain ja säädösten mukaan sille kuuluvat yhdistyksiä ja uskonnollisia yhdyskuntia koskevat asiat, kuten ilmoitukset, hakemukset ja muut tehtävät. Yksikkö ylläpitää yhdistysrekisteriä, tarjoaa alan tietopalveluja ja edistää kansalaistoimintaa Suomessa.

Suunnitelmakaudella yksikön tärkeimmät kehittämisalueet ovat

- ilmoitusten käsittelyprosessit hyödyntäen uusittua tietojärjestelmää
- tuottavuuden nostaminen
- henkilöstön supistaminen tuottavuusohjelman mukaisesti
- edistää kansalaisyhteiskuntaa

Patentti- ja innovaatiolinja käsittelee patenttihakemukset ja hyödyllisyysmallihakemukset joustavasti, nopeasti ja kustannustehokkaasti siten, että hakija saa korkealaatuisen ja kattavan välipäätöksen esitetyn keksintönsä uutuudesta ja patentoitavuudesta ajoissa ennen etuoikeusvuoden päättymistä. Samalla linja huolehtii siitä, että kaikki olennainen kansallinen ja kansainvälinen patentti-informaatio on nykyaikaisessa muodossa suomalaisen asiakaskunnan käytettävissä.

Suunnitelmakautta varten linjalla on yksityiskohtainen strategian jalkauttamissuunnitelma, jonka keskeisiä kohtia ovat

- avainprosessien kehittäminen
- patenttihakemusten käsittelyn laatuja järjestelmän kehittäminen ja sertifiointi
- henkilöstön koulutus
- verkostoyhteistyö EPO:n kanssa
- EPO:n it-kehityksen hyödyntäminen linjan tietojärjestelmissä

Tavaramerkki- ja mallilinja käsittelee tavaramerkki- ja mallihakemuksia ja myöntää ja suojaa yksinoikeuksia sekä pitää tavaramerkki- ja mallirekistereitä ja varmistaa rekisteritietojen saatavuuden ja oikeellisuuden. 15.8.2007 lähtien linja on myös pitänyt laajalti tunnettujen tavaramerkkien luetteloa. Sen ohella linja tarjoaa tieto- ja neuvontapalveluja sekä markkinoi linjan tuotteita asiakkaille ja sidosryhmille.

Suunnitelmakaudella linjan keskeisiä kehittämiskohteita ovat

- palvelujen markkinointi erityisesti pk-sektorille
- toiminta- ja palveluprosessit
- tietojärjestelmäratkaisut ja sähköinen asiointi
- henkilöstökehitys tuottavuusohjelman mukaisesti

Etenkin teollisoikeuksien puolella PRH:n yksiköiden tehtäviin kuuluu kansainvälinen yhteistyö. Sitä tapahtuu ylikansallisten järjestelmien eri tasoilla kehittämisestä ja hallinnosta aina operatiivisiin toimintoihin asti. Asiantuntijoina yksiköistä myös vaikutetaan teollisoikeudelliseen lainsäädäntöön.

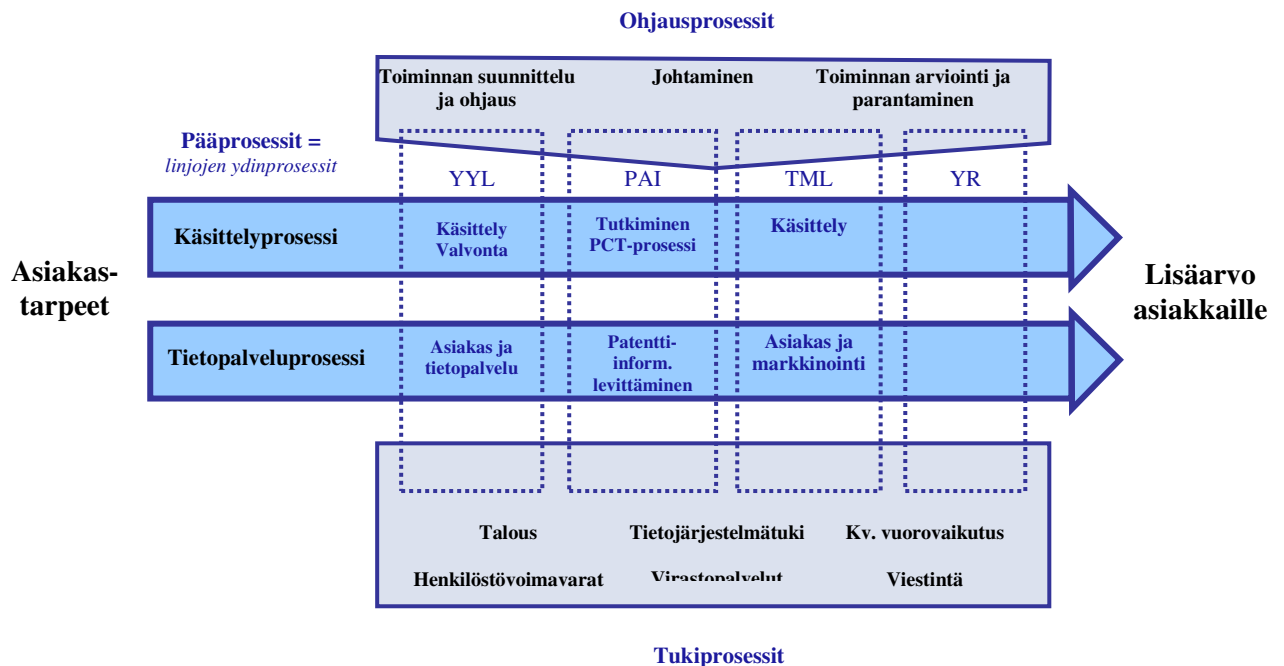
PRH:n hallinto luo ja kehittää edellytyksiä ydinpalvelujen tulokselliselle toteutukselle ja laadulle. Hallinto valmistelee ja toimeenpanee PRH:n johtamiseen liittyviä päätöksiä, arviointeja ja suunnitelmia, joista osa liittyy koko valtionhallinnolle yhteisiin prosesseihin. PRH:n yhteinen talous ja resurssit ovat hallinnon vastuulla. Samoin hallinto koordinoi ja johtaa PRH:n henkisten voimavarojen kehittämistä ja työhyvinvointia. Hallinto myös varmistaa toimivan infrastruktuurin työlle toimitiloissa ja tietoverkoissa.

PRH on lähtenyt kehittämään toimintoja prosessipohjaisiksi. Linjoilla on jo nimettyjä prosesseja ja prosessien nykytilan kartoitusta tehdään myös hallinnossa.

Prosessien kehittämisessä otetaan huomioon se, että on kyse pitkän ajan muutoksesta, joka

- lähtee asiakkaasta ja hänen tarpeistaan
- keskittyy tehokkaimmin lisäarvoa asiakkaalle luoviin toimiin,
- tarjoaa tehokkaamman alustan laadun kehittämiseksi,
- tukee tietoteknologian käyttöönottoa ja hyödyntämistä,
- vastaa paremmin tulevien uusien työntekijöiden odotuksia
- edellyttää johtamiskäytäntöjen uudistamista.

PRH:n prosessit hahmottuvat...

4.3. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinnassa ja kehittämisessä suuri haaste on väestörakenteen ikääntyminen, julkisen sektorin henkilöstön nopea eläkkeelle siirtyminen ja aktiiviväestön vähenemisen johdosta uhkaava työvoimapula.

Valtionhallinto varautuu tilanteeseen tuottavuusohjelmalla. PRH ottaa omassa tuottavuusohjelmassaan huomioon hallitusohjelman mukaan vielä kuluvan syksyn aikana asiasta tehtävät linjaukset. PRH vähentää henkilöstöä 53 htv:lla vuoden 2012 loppuun mennessä. Kansainväliset patenttialan sopimukset edellyttävät kuitenkin, että PCT-tutkimuksiin taataan riittävät resurssit eli vähintään 100 tutkijainsinööriä.

Toimintaympäristön muutokset tuovat sisällöllisiä muutoksia tehtäviin, joiden suorittamista tietotekniikan myötä uudistuvat palveluprosessit osaltaan muokkaavat. Tässä tilanteessa henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen menestystekijöiksi nousevat:

- Osaaminen ja koulutus
- PRH:n kilpailukyky työnantajana
- Tehtävänkuvien kriittinen arviointi jokaisessa työntekijän lähtö- ja rekrytointitilanteessa
- Johtajuus ja johtaminen kaikilla esimiestoiminnan tasoilla
- Kehityskeskustelut ja tehtävänkuvaukset

- Työhyvinvoinnin edistäminen
- Strategisia tavoitteita tukeva sisäinen viestintä

(Menestystekijöihin liittyvät mittarit ja tavoitteet luvussa 4.4.)

Asiakkaat arvioivat PRH:n henkilöstön asiantuntevuuden varsin korkeaksi. On kuitenkin olemassa riski, että henkilöstöpolitiikkaa laajasti ymmärrettynä ei saada vaativalla suunnitelmakaudella ohjattua tehokkaasti niin, että osaaminen kehittyä strategian vaatimuksia vastaten. Pätevien henkilöiden ammattitaidon ylläpito on turvattava ja järjestettävä täydentävää koulutusta niille, joilla pohja uhkaa muodostua riittämättömäksi tehtävien vaativuuden kasvaessa. Samalla, kun tarvitaan osaavia uusia työntekijöitä, tulee myös varmistaa, että poistuvat henkilöt eivät vie osaamis pääomaansa mennessään, vaan se saadaan siirrettyksi organisaation käyttöön.

Johtamiseen liittyvät asiat ovat yhä keskeisempiä henkilöstövoimavarojen hallinnan ja kehittämisen menestystekijöitä. Samalla myös puutteet johtamis- ja esimiestaidoissa uhkaavat nousta riskeiksi jo nykyrakenteissa - siitä puhumattakaan, mitä prosessiorganisaatio ja prosessijohtaminen vaativat.

PRH:n esimiesvalmennuksen 2003–2005 yhteydessä todettiin, että tutkimustulosten mukaan työntekijät eivät enää nykyaikana halua olla käskettävissä. Työn on annettava mahdollisuus oppimiseen, henkiseen kasvuun ja luovaan toimintaan.

Johtamisen kehittäminen PRH:ssa kuten valtionhallinnossa yleisestikin on painottunut johtajan persoonaan ja hänen käytössään oleviin johtamisjärjestelmiin. Nytemmin nähdään, että henkilöstön odotuksiin on kiinnitettävä tasapainoisesti huomiota, jotta työntekijät luovuttaisivat hallussaan olevan tietämyksen ja ideat organisaation käyttöön.

Johtamisjärjestelmät	Henkilöstön odotukset
1. Visiot ja missio	1. Arvostus
2. Päämäärät ja tavoitteet	2. Kunnioitus
3. Strategiat	3. Kuuleminen
4. Työnjako ja rakenne	4. Tukeminen
5. Hallinnolliset prosessit	5. Sosiaalinen tuki
6. Säännöt	6. Oikeudentunto

PRH:n esimiesten johtamiskäyttäytymisestä tehtiin henkilökohtaiset arviot syksyllä 2006, ja prosessi jatkui osin vuoden 2007 puolella. Arvioinnin tuloksia hyödynnetään, kun suunnitellaan johtamiskoulutuksen ja esimiesvalmennuksen 2007-08 sisältöä ja toteutusmuotoja. PRH:n johdon ja henkilöstön välistä yhteistyötä kehitetään osapuolten muodostamien yhteisten näkemysten pohjalta.

4.4. Mittarit ja numeeriset tavoitteet

Edellisissä luvuissa määriteltyihin menestystekijöihin liittyvät mittarit ja tavoitteet on koottu seuraavaan taulukkoon, joka jäsentyy tulosprisman mallin mukaisesti. Tulossuunnitelmien (liite 3) mukaan PRH:n työn tuottavuudessa tapahtuu vuonna 2011 lähes 7 %:n tason nousu YYL:n tietojärjestelmähankkeen (Novus) valmistumisen ja henkilöstösuunnitelman toteutumisen ansiosta.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

	Mittarit/kriteerit	2006 toteuma	2007 tulossop	2008 TAE	2009 tavoite	2012 tavoite
PRH:n asiakkaiden toimintaedellytykset kansainvälisessä innovaatiojärjestelmässä	Asiakasarvio	-	8,4	8,4	8,5	8,8
Innovatiivisuuden ja yrittäjyyden edistäminen	Asiakasarvio	-	8,4	8,4	8,5	8,8

Toiminnallinen tuloksellisuus

		2006 toteuma	2007 tulossop	2008 TAE	2009 tavoite	2012 tavoite
VAIKUTTAVUUS						
Asiakastyytyväisyys	Asiakasarvio (asteikko 4-10)	-	8,4	8,5	8,5	8,8
Hinta/laatusuhde	Asiakasarvio (asteikko 4-10)	-	-	-	8,0	8,2
Sähköiset hakemukset ja ilmoitukset:	Sähköisten osuus kaikista hakemuksista ja ilmoituksista					
Patenttihakemukset		28 %	32 %	38 %	50 %	75 %
Tavaramerkkihakemukset					40 %	60 %
Kaupparekisteri-ilmoitukset					40 %	60 %
Yhdistysrekisteri-ilmoitukset*)		12 %	25 %	35 %	30 %	40 %
*) Yhdistysrekisterin sähköisten ilmoitusten tavoite 2008 TAE:ssa on osoittautumassa ylimitoitetuksi, ja suunnitelmaa on tarkistettu vuosille 2009-2012						
PROSESSIT						
Työn tuottavuus	Tuottavuuden muutos	-1,5 %	+2,0 %	+2,0 %	+2,2 %	+2,0%
Kokonaistuottavuus (<i>Tilastokeskus-ind</i>)	Tuottavuuden muutos	+0,2 %	-	-	+2,0 %	+2,0%
Laatu	EFQM-laatuarviointi	-	400-450	400-450	400-450	500-550
Läpimenoajat:	Käsittelyaika; mediaani					
Patenttihakemukset, kotimaiset		2,5 v	2,5 v	2,8 v	2,0 v	2,0 v
Tavaramerkkihakemukset, kansalliset		5,4 kk	6 kk	9 kk	3,5 kk	2,5 kk
Kaupparekisteri-ilmoitukset (ml. tilinpäätösilmoitukset)		6 työp	1 vko	1 vko	5 työp	5 työp

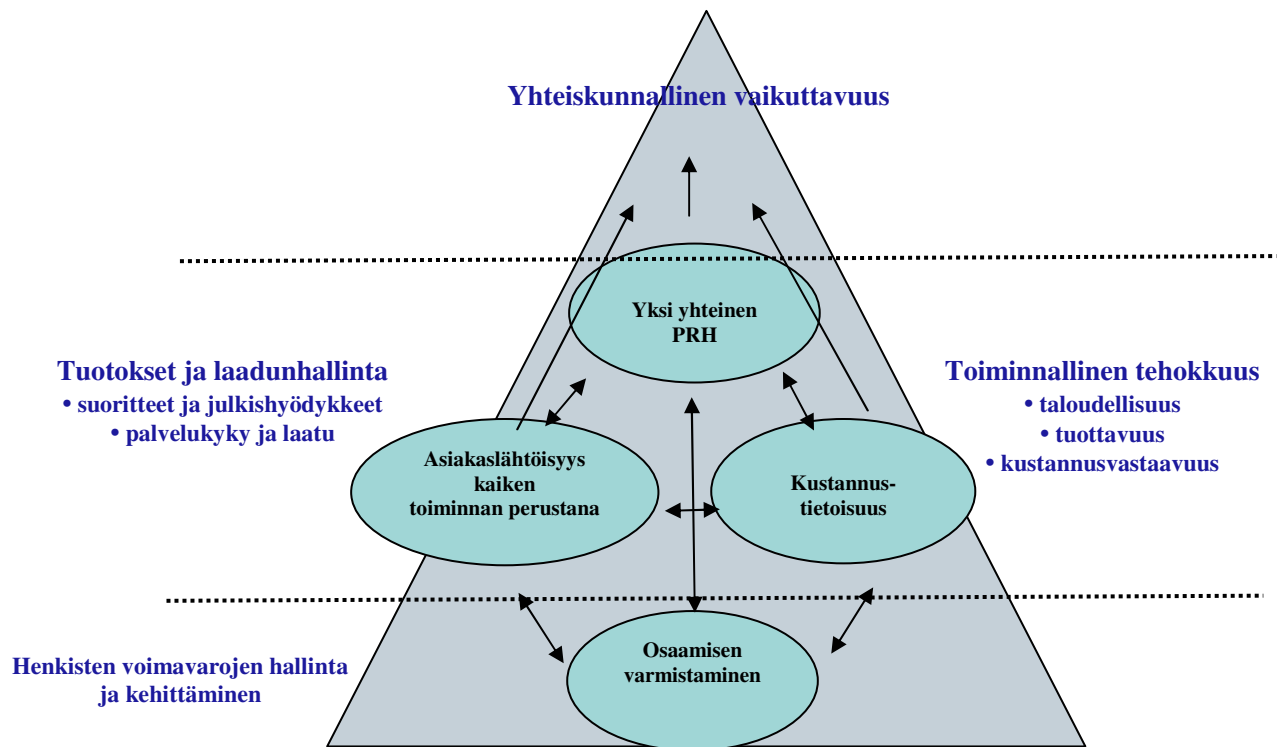
Yrityskiinnityshakemukset		6 työp	1 vko	1 vko	5 työp	5 työp
Yhdistysrekisteri-ilmoitukset (ei sisällä nimenkirj. muutoksia)		3,2 kk	2 kk	2 kk	2,5 kk	1 kk
RESURSSIT						
Henkilöstömäärä	Henkilötyövuodet	478,7	485,5	482,5	475	448
Taloudellisuus	Yksikkökustannusten muutos	+2,8 %	+13,4 %	+5,3 %	-0,2 %	-2,0%
Kustannusvastaavuus (omakustannusarvoon hinnoiteltavat)	Kustannusvastaavuus-%	104 %	93 %	91 %	95 %	92 % *)
*) Kustannukset nousevat yritys- ja yhteisölinjan Novus-tietojärjestelmä-hankkeen myötä.						

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Työtyytyväisyys-barometri, asteikko 1—5, jollei muuta mainita	2006 toteuma	2007 tulossop	2008 TAE	2009 tavoite	2012 tavoite
- Työtyytyväisyys	3,4	-	-	3,5	3,8
Työhyvinvoinnin kehittäminen					
- Tyytyväisyys työilmapiiriin ja yhteistyöhön	3,7	3,9	3,9	4,0	4,2
- Sairauspoissaolot (pv/htv)	10,9	<8,5	<8,5	<7,0	5,0
Johtaminen					
- Johtaminen	3,4	3,7	3,7	3,7	3,8
- Tiedon kulku	3,0	3,5	3,6	3,7	3,8
- Palautteen saanti	3,3	3,6	3,6	3,7	3,8
Osaaminen					
- Tyytyväisyys kehittymisen tukemiseen	3,3	3,6	3,7	3,7	3,8
- Koulutusaktiivisuus (pv/htv)	4,3	5,0	5,0	7,0	8,0
- Vähintään ylempi korkeakoulututkinto (%-osuus)	39,7	39,9	40,3	43	44
PRH:n työnantajakuva					
- Työnantajakuva	3,3	3,5	3,6	3,8	4,0
- Lähtövaihtuvuus (%)	3,9	<4,0	<4,0	<3,5	3,0

Valtionhallinnon tilivelvollisuuden symboliksi kehitetyn tulospriksman kärkenä on yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja kantana henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen. Menestystekijöitä tunnistettaessa ja mittareita valittaessa on myös nähtävä niiden painopisteet.

PRH:n menestystekijöiden painopisteet tulosprismassa

4.5 Resurssisuunnitelmat 2009-2012

Henkilöstösuunnitelma

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Toteutuneet/toteutuvat htv:t	473	479	484	482	475	465	445	448
HTV-kehitys (kumulatiivinen)		6	11	9	2	-8	-28	-25
PCT-viranomaisuus		7	12	15	18	21	25	28
YYL:n tietojärjestelmä		-1	-1	-1	-5	-14	-33	-33
Muu kehitys		0	0	-5	-11	-15	-20	-20
HTV-kehitys yhteensä		6	11	9	2	-8	-28	-25
HTV-kehitys ilman PCT-viranomaisuuden vaikutusta		-1	-1	-6	-16	-29	-53	-53

Taulukko. Henkilötyövuosien arvioitu kehitys 2005-2012

PCT-viranomaisuus

PCT –tutkimuspyyntöjen kysyntäarviota on perusteltua nostaa selvästi verrattuna edelliseen TTS –kierrokseen. Lisääntyvät PCT-hakemukset edellyttävät tutkijainsinöörien määrän lisäämistä aiempia suunnitelmia

enemmän henkilöstösuunnitelmassa ottaen kuitenkin huomioon tuottavuuden 2 %:n nousutavoitteen (liite 3). Myös kansainväliset patenttialan sopimukset edellyttävät, että PCT-tutkimuksiin taataan riittävät resurssit. Tästä ei aiheudu lisäkustannuksia valtiontaloudelle, koska toiminta on itserahoitteista ja tutkijavaimien kysyntä lisääntyy. Tätä kautta turvataan elinkeinoelämän ja innovaattorien hyvän palvelun taso ipr-asioissa niin kotimaassa kuin ulkomaillakin.

YYL:n tietojärjestelmä

Yritys- ja yhteisölinjan tietojärjestelmä uudistus tehostaa toimintoja ja mahdollistaa tuottavuuden nousun ilmoitusten käsittely- ja arkistointiprosesseissa.

Muu henkilöstön kehitys

Muissa toiminnoissa noudatetaan valtioneuvoston linjauksia keskimääräisestä (2 %:n) vuotuisesta tuottavuuden noususta. nousu YYL:n tietojärjestelmä uudistuksen (Novus) valmistumisen ja henkilöstösuunnitelman toteutumisen ansiosta. PRH:n työn tuottavuus nousee suunnitelmakaudella keskimäärin yli 3 % vuodessa.

Kehyssuunnitelma

Valtioneuvoston vahvistama kehys vuosille 2008-2011 on PRH:n osalta riittävä. Budjettikehykseen on lisätty rahoitusta yritys- ja yhteisölinjan järjestelmä uudistuksen aikataulun kiristymisen vuoksi, mutta lisäys on tehty vuoteen 2011, jolloin lisärahoitusta ei enää tarvita. **Lisäys olisi syytä aikaistaa vuoteen 2009.**

32.30.21 Patentti- ja rekisterihallitus (smr 3v):

Vuosi	Yhdistysrekisterin ja säätiörekisterin rahoitus = peruskehys	Yritys- ja yhteisölinjan tietojärjestelmän lisärahoitus	PRH yhteensä VN 25.5.2007	PRH:n ehdotus
2009	1 270 000	3 782 000	4 069 000	5 052 000
2010	1 270 000	3 507 000	4 777 000	4 777 000
2011	1 270 000	0	2 253 000	1 270 000
2012	1 270 000	0	1 270 000	1 270 000

TTS:n laadinnan yhteydessä on tehty yksiköittäin laskemat menoista ja tuloista (liite 1) sekä arviot yksiköiden kustannusvastaavuudeksi kehyskaudelle (liite 2). Vaikka kustannusvastaavuuslaskelmat ovat tässä vaiheessa summittaisia eikä investointien jaksotuksia ole laskelmissa

tehty, ovat laskelmat kuitenkin riittävästi suuntaa antavia tarvittavan rahoituksen määrän arvioimiseksi.

PRH:n suoritteita koskevan maksuperustelain mukaan ei yhdistysrekisterin eikä säätiörekisterin suoritteiden tule olla kustannusvastaavia. Näiden kahden rekisterin tarvitsema rahoitus on kehyskaudella 1,6 miljoonaa euroa. Nykyinen peruskehys on näiden rekistereiden osalta riittämätön ja peruskehys tulisi saada 330 000 euron lisäys/vuosi.

Patentti- ja innovaatiolinjan sekä tavaramerkki- ja mallilinjan tulee maksuperustelain ja -asetuksen mukaisesti pyrkiä kustannusvastaavuuteen. Laskelmat osoittavat, että tämä onnistuu patentti- ja innovaatiolinjalla. Sen sijaan tavaramerkki- ja mallilinja joutuu jatkamaan kehyskaudella kustannuksien karsimista tai tarkistamaan maksuja kustannusvastaavuuden toteuttamiseksi. EU-tutkimuspyynnöistä saatavat tulot putoavat arviolta 90 % tutkimuksen tullessa vapaaehtoiseksi vuoden 2008 maaliskuussa. Rahoituksen järjestämiseksi voidaan varautua kehysneuvotteluihin myöhemmin suunnittelukaudella.

Kehyskaudella yritys- ja yhteisölinja tarvitsee normaalin kehysrahoituksen lisäksi lisärahoitusta linjan tietojärjestelmien uusimiseen. Työ valmistuu suunnittelukaudella ja hankesuunnitelman mukaan hanke on valmis vuoden 2011 alussa. Hankkeeseen liittyvät ulkopuolisilta toimittajilta hankittavat toimitukset ovat alkamassa täysimittaisina vasta vuonna 2007 ja kiihkein ohjelmointi- ja testaustyö ajoittuu 2008-2010. Tietojärjestelmähankkeet realisoivat TTS-jakson loppupuolella budjettitalouden lisäksi asiakkaille hyötyjä ja säästöjä, jotka näkyvät asiakkaiden / yrittäjien ja yhdistysten talouksissa. Sähköinen asiointi kaikissa muodoissaan ja tilinpäätöksen toimittaminen vain yhdelle viranomaiselle vähentää asiakkaan käyttämää aikaa ja vaivaa asiointiin.

Rahoituksen tasapaino on laskettu seuraavasti (tuhatta euroa):

	YYL:n tietojärjestelmäudistus	Yhdistysrekisteri ja säätiörekisteri	Rahoitustarve yhteensä	Annettu budjetti-rahoitus (kehys 2008-2011)
2009	5 300	1 600	6 900	5 052
2010	4 600	1 600	6 200	4 777
2011	2 600	1 600	4 200	1 270
2012	1 650	1 600	3 250	1 270
Siirtomääräraha 2008				1 270
Kehysvaje: yhdistys- ja säätiörekisterit 4 vuotta * 330 000 €				1 320
YYL:n oma rahoitusosuus				5 591
Yhteensä	14 150	6 400	20 550	20 550

ARVIOT TULOISTA JA MENOISTA 2009 – 2012

1(2)

	2 006 Tot	2007 TA	2008 TTS	2009 TTS	2010 TTS	2011 TTS	2012 TTS
Patentti 111							
Tulot	14 365 081	14 300 000	15 380 000	15 850 000	16 600 000	17 350 000	17 800 000
Menot	10 260 866	10 580 706	11 801 676	12 348 018	12 893 824	13 450 559	14 018 451
Vaikutus määrärahaan	4 104 215	3 719 294	3 578 324	3 501 982	3 706 176	3 899 441	3 781 549
Neuvonta 112							
Tulot	534 158	425 000	555 000	575 000	595 000	615 000	615 000
Menot	1 342 752	1 294 999	1 319 051	1 318 109	1 324 329	1 330 674	1 337 145
Vaikutus määrärahaan	-808 594	-869 999	-764 051	-743 109	-729 329	-715 674	-722 145
Hyödyllisyysmalli 13							
Tulot	189 574	180 000	190 000	190 000	190 000	190 000	190 000
Menot	163 959	161 062	175 805	183 485	186 954	190 493	194 303
Vaikutus määrärahaan	25 615	18 938	14 195	6 515	3 046	-493	-4 303
Tavaramerkki 22							
Tulot	3 586 399	3 400 000	3 300 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000
Menot	2 534 299	3 047 628	3 111 380	2 800 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000
Vaikutus määrärahaan	1 052 100	352 372	188 620	0	0	0	0
Mallioikeus 33							
Tulot	280 407	240 000	237 000	260 000	260 000	260 000	260 000
Menot	130 435	226 452	222 851	250 000	250 000	250 000	250 000
Vaikutus määrärahaan	149 972	13 548	14 149	10 000	10 000	10 000	10 000
Kaupparekisteri 44							
Tulot	17 198 577	16 400 000	17 700 000	17 700 000	17 700 000	17 700 000	17 700 000
Menot	12 253 626	16 654 340	16 309 475	16 428 000	16 043 000	13 873 000	12 776 000
Vaikutus määrärahaan	4 944 951	-254 340	1 390 525	1 272 000	1 657 000	3 827 000	4 924 000
Tilinpäätös 45							
Tulot	229 934	220 000	205 000	215 000	220 000	225 000	230 000
Menot	935 680	1 257 992	1 204 310	982 000	802 000	589 000	548 000
Vaikutus määrärahaan	-705 746	-1 037 992	-999 310	-767 000	-582 000	-364 000	-318 000
Säätiörekisteri 47							
Tulot	144 289	128 700	160 500	200 500	210 500	210 500	210 500
Menot	332 861	904 748	688 861	647 000	540 000	484 000	449 000
Vaikutus määrärahaan	-188 572	-776 048	-528 361	-446 500	-329 500	-273 500	-238 500
Yrityskiinnitys 55							
Tulot	898 016	882 000	920 000	920 000	920 000	920 000	920 000
Menot	427 233	751 644	717 680	680 000	741 000	632 000	508 000
Vaikutus määrärahaan	470 783	130 356	202 320	240 000	179 000	288 000	412 000
Yhdistysrekisteri 46							
Tulot	595 224	554 200	574 000	560 000	560 000	560 000	560 000
Menot	1 595 641	1 881 231	1 824 227	1 599 100	1 559 800	1 532 700	1 532 700
Vaikutus määrärahaan	-1 000 417	-1 327 031	-1 250 227	-1 039 100	-999 800	-972 700	-972 700
2(2)							
Hallinto 661							
Tulot	31 162	65 000	65 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Menot	4 185 222	3 967 089	3 498 450	3 500 000	3 464 980	3 430 310	3 395 987
Vaikutus määrärahaan	-4 154 060	-3 902 089	-3 433 450	-3 440 000	-3 404 980	-3 370 310	-3 335 987

Viestintä 663

Tulot	10	0	0	0	0	0	0
Menot	570 934	536 253	626 394	632 928	639 477	646 042	652 672
Vaikutus määrärahaan	-570 924	-536 253	-626 394	-632 928	-639 477	-646 042	-652 672

Markkinointi- ja liiketoimintayksikkö 664

Tulot	32 380	0	0	0	0	0	0
Menot	415 044	478 191	504 150	506 000	522 000	533 000	533 000
Vaikutus määrärahaan	-382 664	-478 191	-504 150	-506 000	-522 000	-533 000	-533 000

PatRek 665

Tulot	205	0	0	0	0	0	0
Menot	768 402	861 531	858 275	875 441	893 417	911 006	800 000
Vaikutus määrärahaan	-768 197	-861 531	-858 275	-875 441	-893 417	-911 006	-800 000

Valituslautakunta 667

Tulot	19 800	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Menot	385 564	400 309	421 852	430 289	438 795	447 311	455 997
Vaikutus määrärahaan	-365 764	-370 309	-391 852	-400 289	-408 795	-417 311	-425 997

PIT-tietohallinto 668

Tulot			0				
Menot			1 210 032	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Vaikutus määrärahaan	0	0	-1 210 032	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000

YKP 88

Tulot	54 531	0	20 000	0	0	0	0
Menot	1 526 669	1 746 367	1 305 568	1 300 000	1 287 000	1 274 130	1 261 389
Vaikutus määrärahaan	-1 472 138	-1 746 367	-1 285 568	-1 300 000	-1 287 000	-1 274 130	-1 261 389

KAIKKI YHTENSÄ

Tulot	38 159 747	36 824 900	39 336 500	39 360 500	40 145 500	40 920 500	41 375 500
Menot	37 829 187	44 750 542	45 800 037	46 480 369	46 386 576	44 374 225	43 512 644
Määrärahan tarve	330 560	-7 925 642	-6 463 537	-7 119 869	-6 241 076	-3 453 725	-2 137 144

KEHYSEHDOTUS 2009 – 2012

Yhdistysrekisteri ja säätiörekisteri	1 270 000	1 270 000	1 270 000	1 270 000
Kaupparekisterijärjestelmän uusiminen	3 782 000	3 507 000	0	0
Kehys yhteensä	5 052 000	4 777 000	1 270 000	1 270 000

ARVIOT TUOTOISTA JA KUSTANNUKSISTA 2009 - 2012

	2 006 Tot	2007 TA	2008 TAE	2009 TTS	2010 TTS	2011 TTS	2012 TTS
Patentti 111 ja Neuvonta 112							
Tulot	14 899 239	14 725 000	15 935 000	16 425 000	17 195 000	17 965 000	18 415 000
Kustannukset	14 468 173	14 590 529	15 920 212	16 613 927	17 166 279	17 728 112	18 256 509
Ylijäämä+, alijäämä-	431 066	134 471	14 788	-188 927	28 721	236 888	158 491
Hyödyllisyysmalli 13							
Tulot	189 574	180 000	190 000	190 000	190 000	190 000	190 000
Kustannukset	248 766	240 206	254 955	268 623	272 102	275 605	278 087
Ylijäämä+, alijäämä-	-59 192	-60 206	-64 955	-78 623	-82 102	-85 605	-88 087
Tavaramerkki 22							
Tulot	3 585 231	3 400 000	3 300 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000
Kustannukset	3 440 981	3 942 270	3 981 093	3 773 140	3 773 248	3 772 836	3 757 661
Ylijäämä +, alijäämä-	144 250	-542 270	-681 093	-973 140	-973 248	-972 836	-957 661
Mallioikeus 33							
Tulot	283 863	240 000	237 000	260 000	260 000	260 000	260 000
Kustannukset	270 283	312 901	287 299	341 547	341 557	341 518	340 090
Ylijäämä+, alijäämä-	13 580	-72 901	-50 299	-81 547	-81 557	-81 518	-80 090
Kaupparekisteri 44 ja tilinpäätös 45							
Tulot	17 427 480	16 620 000	17 905 000	17 915 000	17 920 000	17 925 000	17 930 000
Kustannukset	15 735 593	16 872 147	18 442 121	19 621 142	20 456 608	20 671 827	20 168 161
Ylijäämä+, alijäämä-	1 691 887	-252 147	-537 121	-1 706 142	-2 536 608	-2 746 827	-2 238 161
Säätiörekisteri 47							
Tulot	144 289	128 700	160 500	200 500	210 500	210 500	210 500
Kustannukset	372 499	606 678	663 001	778 827	671 842	615 786	578 730
Ylijäämä+, alijäämä-	-228 210	-477 978	-502 501	-578 327	-461 342	-405 286	-368 230
Yrityskiinnitys 55							
Tulot	898 016	882 000	900 000	920 000	920 000	920 000	920 000
Kustannukset	541 791	650 762	739 627	863 093	924 113	815 036	688 181
Ylijäämä+, alijäämä-	356 225	231 238	160 373	56 907	-4 113	104 964	231 819
Yhdistysrekisteri 46							
Tulot	595 224	554 200	574 000	560 000	570 000	570 000	570 000
Kustannukset	2 085 146	2 333 149	2 366 823	2 130 070	2 090 829	2 063 504	2 055 225
Ylijäämä+, alijäämä-	-1 489 922	-1 778 949	-1 792 823	-1 570 070	-1 520 829	-1 493 504	-1 485 225
Yhdistysrekisteri ja säätiörekisteri yhteensä							
	-1 718 132	-2 256 927	-2 295 324	-2 148 397	-1 982 170	-1 898 790	-1 853 455

Tulosbudjettilaskelmat 2006-2012

Liite 3

	2006 tot	2007 tulossop.	2008 TAE	2009 suunn	2010 suunn	2011 suunn	2012 suunn
KAUPPAREKISTERI							
Jono vuoden alussa	3 742	5 167	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Saapuneet ilmoitukset	112 060	116 600	116 600	121 000	121 000	121 000	121 000
Saapuneet hakemukset	2 644	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700
Kysyntä yhteensä	114 704	119 300	119 300	123 700	123 700	123 700	123 700
Suoritteet	116 389	119 300	119 300	123 700	123 700	123 700	123 700
Henkilötyövuodet	112,687	112,4	110,2	112,0	109,0	95,0	93,0
Tuottavuus (s/htv)	1 033	1 061	1 083	1 104	1 135	1 302	1 330
Tuottavuuskasvu-%	0,8	2,8	2,0	2,0	2,8	14,7	2,2
Keskim. käsittelyaika ml. tilinp. (työp.)	6	5	5	5	5	5	5
Jono vuoden lopussa	5 167	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
TILINPÄÄTÖS- JA SÄÄTIÖASIAT							
Jono vuoden alussa	2 023	1 625	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Saap. tilinpäätökset (sis säätiöasiat)	116 123	120 000	120 000	89 200	88 500	88 500	88 500
Saapuneet tietopalvelu ja karhut	64 374	56 000	43 000	38 000	33 000	31 000	31 000
Kysyntä yhteensä	180 497	176 000	163 000	127 200	121 500	119 500	119 500
Käsitelty ilm. (sis. tietop ja karhut)	181 588	176 000	163 000	127 200	121 500	119 500	119 500
Henkilötyövuodet	24,98	23,85	21,65	16,55	15,50	12,00	11,70
Tuottavuus (s/htv)	7 269	7 379	7 529	7 686	7 839	9 958	10 214
Tuottavuuskasvu-%	6,4	1,5	2,0	2,1	2,0	27,0	2,6
Keskimääräinen käsittelyaika							
- säätiö hak./lupa-asiat (kk)	1,7	2	2	2	2	2	2
- säätiö vuosiselv. (kk)		2	2	2	2	2	2
- säätiö muutosilm. (työp)	6,0	5	5	5	5	5	5
Jono vuoden lopussa	1 625	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
YRITYSKIINNITYS							
Jono vuoden alussa	157	139	150	150	150	150	150
Saapuneet hakemukset	6 190	6 300	6 300	6 350	6 350	6 350	6 350
Käsitelty hakemukset	6 206	6 300	6 300	6 350	6 350	6 350	6 350
Henkilötyövuodet	6,488	6,405	6,280	6,200	6,070	5,950	5,830
Tuottavuus (s/htv)	956,5	984	1 003	1 024	1 046	1 067	1 089
Tuottavuuskasvu-%	-3,9	2,8	2,0	2,1	2,1	2,0	2,1
Keskimääräinen käsittelyaika (työp)	6	5	5	5	5	5	5
Jono vuoden lopussa	139	150	150	150	150	150	150
	2006 tot	2007 tulossop.	2008 TAE	2009 suunn	2010 suunn	2011 suunn	2012 suunn
YHDISTYSASIAT							
Jono vuoden alussa	3 249	3 078	3 166	2 756	2 336	1 836	1 336
Saapuneet ilmoitukset	19 927	20 465	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Käsitelty ilmoitukset	20 098	20 377	20 410	20 420	20 500	20 500	20 500
Henkilötyövuodet	28,17	27,8	26,4	25,4	25,4	24,4	21,4
Tuottavuus (s/htv)	713,5	733,0	773	804	807	840	958
Tuottavuuskasvu-%	-2,9	2,0	5,5	4,0	0,4	4,1	14,0
Keskimääräinen käsittelyaika							
- nimenkirjoittajamuutokset (pv)	2 pv	2 pv	2 pv	2 pv	2 pv	2 pv	1 pv
- perusilmoitukset (kk)	1,8 kk		1,7 kk	1,4 kk	1,1 kk	0,8 kk	0,5 kk
- muut (kk)	3,2 kk	2,0 kk	3,0 kk	2,5 kk	2,0 kk	1,5 kk	1,0 kk
Jono vuoden lopussa	3 078	3 166	2 756	2 336	1 836	1 336	836

							2(2)
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	tot	tulossop.	TAE	suunn	suunn	suunn	suunn
PATENTTI							
Jono vuoden alussa (kansalliset)	2 911	2 669	2 500	2 300	2 000	1 800	1 700
Patenttihakemukset; kansalliset	2 018	2 100	2 150	2 200	2 200	2 200	2 200
- kotimaiset	1 813	1 900	1 950	2 000	2 000	2 000	2 000
- ulkomaiset	205	200	200	200	200	200	200
PCT-tutkimuspyynnöt; ISA	643	750	825	900	1000	1100	1200
PCT-tutkimuspyynnöt; IPEA	125	135	150	150	175	175	200
Suoritteet	16 338	17 867	19 023	20 219	21 455	22 732	23 187
Henkilötyövuodet	106	114	119	124	129	134	134
Tuottavuus (s/htv)	154,7	156,7	159,9	163,1	166,3	169,6	173,0
Tuottavuuskasvu-%	8,2	1,3	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Keskimääräinen käsittelyaika							
- kotimaiset (v)	2,5	2,5	2	2	2	2	2
Jono vuoden lopussa	2 669	2 500	2 300	2 000	1 800	1 700	1 600
HYÖDYLLISYYSMALLI							
Jono vuoden alussa	29	89	101	99	89	69	39
Saapuneet hakemukset	520	490	490	490	490	490	500
Suoritteet	469	478	492	500	510	520	530
Henkilötyövuodet	3,4	3,40	3,45	3,43	3,43	3,43	3,42
Tuottavuus (s/htv)	137,9	140,6	143	146	149	152	155
Tuottavuuskasvu-%	16,0	1,9	1,4	2,2	2,0	2,0	2,2
Keskimääräinen käsittelyaika (kk)	3	3	3	3	3	3	3
Jono vuoden lopussa	89	101	99	89	69	39	9
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	tot	tulossop.	TAE	suunn	suunn	suunn	suunn
TAVARAMERKKI							
Jono vuoden alussa (kansalliset)	2 726	2 554	2 000	1 500	1 250	1 000	800
Jono vuoden alussa (Madrid)	3 011	2 441	2 000	1 500	1 250	1 000	800
Saapuneet hakemukset							
- Kansalliset	3 810	4 000	4 300	4 300	4 300	4 300	4 300
- Kv. alkuperämaa Suomi	258	250	250	250	250	250	250
- Madrid (kv. kohdema Suomi)	3 697	3 500	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200
- EU-tutkimuspyyntöjä	72 442	59 600	20 000	7 375	7 375	7 375	7 375
Suoritteet	14 317	15 015	15 320	15 450	15 570	15 880	15 880
Henkilötyövuodet	42,5	43,5	43,5	43	42,5	42,5	42,5
Tuottavuus (s/htv)	336,8	345,2	352	359	366	374	374
Tuottavuuskasvu-%	-6,4	2,5	2,0	2,0	2,0	2,0	0,0
Keskim. käsittelyaika (kk): kansall.	5,4	6	4	3,5	3	2,5	2,5
Keskim. käsittelyaika (kk): Madrid	5	6	5	4,5	4	3,5	3,5
Jono vuoden lopussa (kansalliset)	2 554	2 000	1 500	1 250	1 000	800	800
Jono vuoden lopussa (Madrid)	2 441	2 000	1 500	1 250	1 000	800	800
MALLIOIKEUS							
Jono vuoden alussa	426	506	538	472	433	462	482
Saapuneet mallit	531	550	500	500	500	500	500
Suoritteet	452	518	566	539	471	480	480
Henkilötyövuodet	3,12	3,50	3,8	3,50	3,00	3,00	3,00
Tuottavuus (s/htv)	144,9	148,0	151	154	157	160	160
Tuottavuuskasvu-%	-22,5	2,2	2,0	2,0	1,9	1,9	0,0
Keskimääräinen käsittelyaika (kk)	9,5	9,5	9	9	9	9	9
Jono vuoden lopussa	506	538	472	433	462	482	502
PRH:n työn tuottavuuden muutos-%:	-1,5	2,0	2,3	2,2	2,1	6,9	2,6

